

Mi a hiba?

Építési tanácsadó:
homlokzatburkolás, vakolás

Ma már a családi és hétvégi (vikend) házak homlokzatburkolatához is egyre nagyobb mértékben használnak különböző burkolóanyagokat. Ezáltal elsősorban a viszonylag újnak számító kerámia, pirogránit és kismozaik lapok felhasználásával kapcsolatban adunk némi felvilágosítást.

A színre is jól megválasztott burkolólap kedvező esztétikai hatása mellett a külső védőréteg szerepét is be kell, hogy töltsse. Ebből következik, hogy a külső burkolólapnak fagyállónak kell lennie. (A vonatkozó szabványok szerint akkor fagyálló az anyag, ha a mínusz 20 Celsius fokra lehűtött, majd plusz 20 Celsius fokra felmelegített ciklust legalább 25-ször károsodás nélkül kibírja). A nem fagyálló anyag idő előtt megpedezkedik, leválik a falról. Fagyálló anyag leválása is bekövetkezhet az alábbi hibák miatt.

1. Ha a burkolás előtt a felületet (tégla, vagy beton) nem készítjük megfelelőképpen elő. A fal felületéhez tartozó kikaparása, a betonfelület feldurvítása, nedvesítés, cementtel való bevonás.

2. Ha nem megfelelő minőségű habarcsot használunk a felrakáshoz. Pirogránit és kismozaik lapok felerősítésére általában Hvh-10 jelű, különleges homlokzati vakoló házagoló habarcsot kell alkalmazni (kötőanyag összetétele 1 köbméter adalékanyaghoz -homokhoz: 0,33 köbméter mészpép, 125 kg porráoltott mészhidrát és 100 kg 500-as, vagy 125 kg 400-as cement).

3. Kerámia és pirogránit lapoknál az elemeket közvetlen egymáshoz illesztési nem szabad. Általában hálósan kell felhelyezni és legfeljebb 3 mm hézagot kell közöttük hagyni. (A papírra ragasztott kismozaiknál a hézagok eleve biztosítva vannak.)

4. Hézagolásra szintén a Hvh-10 jelű (összetételű) habarcsot alkalmazzuk általában.

Sok esetben a hézagoló habarcsot színezik is. Akkor viszont lényeges, hogy csak olyan színező anyagot használjunk, amelynek jelenléte a cement kötését nem befolyásolja, mész, cement, lúg és fényálló (ilyenek a szabványosított, kü-

lönböző színű oxid porfestékek).

5. Esetenként számolni kell azzal is, hogy a burkolóanyag páradiffúziós ellenállása nagyobb, mint a hátfalé. Ezért megeshet — igaz ez elsősorban csak nagyobb összefüggő felületek esetében és akkor, ha a belső helyiség páratartalma nagy, pl. üzemi fürdőknél, bizonyos esetekben családi és üdülő házaknál is kialakulhat ilyen helyzet —, hogy a falon keresztül kifelé igyekvő pára a burkolólap belső felületén összetorlódik, majd „ledobja” a lapot. Rendszertint ez azért következik be, mert télen a pára lecsapódik, majd megfagy és így a fagy mintegy belülről lazítja meg a lapokat.

6. Sok esetben a burkolandó felület nem sík, hanem hullámos, görbe. Ez azt eredményezheti, hogy helyenként a felerősítő habarcs —, ha a lapokat síkban akarjuk rakni — túl vastag lesz. Az egyszerűen felhordott, túl vastag habarcsréteg nem köt megfelelően a hátfalhoz.

Ilyen esetben előbb a fal egyenetlenségeit kell habarccsal megszüntetni és a kiegyenlítő habarcs megkötése után lehet a lapfelrakást megkezdeni.

A vakolás (habarcs-felhordás) előtt a vakolandó felület elő kell készíteni. Az előkészítést az alábbi alapvető követelmények szem előtt tartásával kell végezni:

1. a vakolásra kerülő alapot a portól és egyéb szennyeződéstől (olajfolt, bitumen stb.) meg kell tisztítani. Különösen ügyelni kell erre a régebben — hónapokkal, esetleg évekkel előbb — készült falak vakolásánál,

2. a felületet megfelelően be kell nedvesíteni; mészhabarcs felhordása esetén gyengébben, cementhabarcsnál erősebben,

3. a téglafelületeket habarcsfröcsköléssel (gúzóalással) kell kellősíteni. A kellősítéshez az egyébként használandó habarccsal azonos összetételű, de vízzel hígított, kötőanyagban némileg javított habarcsot kell használni,

4. a túlságosan sima betonfelületeket fel kell pikkelyezni és minden esetben híg cementhabarcs fröcsköléssel kell kellősíteni,

5. a tömöttebb szövétű kövek felületét is híg cementhabarcs fröcsköléssel kell kellősíteni.

Attól függően, hogy a habarcsot hová, milyen célra kívánjuk alkalmazni, különböző elnevezésű és összetételű habarcsról beszélünk: belső vakoló habarcsok különböző összetételben, homlokzativakoló habarcsok (szintén lehetnek többfélék, pl. kőporos habarcs fröcsköléshez, dörzsöléshez), nemes vakolóhabarcs, simító cementhabarcs stb.

Helyszűke miatt az összetételre vonatkozóan csak a javított homlokzativakoló mészhabarcsra adunk tájékoztatást. Ezt a habarcsot alapvakolatként kőporos vakolóréteg alá, alap- és simítóréteggel homlokzativakolatoknál, nagyobb méretű falazóelemeken, vagy betonfelületen cementes fröcsre lehet alkalmazni. Összetétele: (kötőanyag 1 köbméter adalékanyaghoz, homokhoz): mészpép 0,25–0,33 köbméter, vagy 125 kg porráoltott mész (mészhidrát); 60 kg 500-as, vagy 75 kg 400-as cement. A két mészfajta — megfelelő arányú — együttes felhasználása is megengedett.

A porráoltott mész (mészhidrát) 125 kg-os adagolása csak akkor elegendő, ha az adalékanyag (a homok) 0,1 mm-nél kisebb szem nagyságú része legalább 10 százalék. Ellenkező esetben a mészadagolást növelni kell, illetve konzisztenciajavító anyagokat (pernyét, bentonitot, keraszt) kell adagolni.

Fentiekből az is kiderül, hogy adalékanyagként nem minden homok felel meg. A homok különböző rendeltetésű habarcsokhoz történő felhasználhatóságát elsősorban a szem szerkezeti (szemcseméret) összetétele és agyagiszap szennyezettsége határozza meg. Célszerű tehát a homokot felhasználás előtt megvizsgálni.

Az Építésügyi Minőségellenőrző Intézet szegedi állomásának munkatársai minden páros hét szombatján, 8–12 óráig ingyenes szakértői tanácsadással állnak a magánépítézők rendelkezésére. Cím: Szeged, Deák Ferenc u. 5.

A Luna—24 sikeres útja

Augusztus 9-én startolt a Szovjetunióból a Luna—24, Hold-szonda. Elődje, a Luna—23 1974 novemberében hasonló feladatokkal indult, de a leszállás végső fázisában megsérült, így nem teljesíthette feladatait.

A Luna—24-et erősebb és módosított talajmintavevő felszereléssel látták el, így elődeinél nagyobb mélységből vehetett mintát. A Luna—16 1970-ben 100 g anyagot vett 40 cm mélységből, a Luna—20 1972-ben hasonló mennyiséget 15 cm mélységből. A Luna—24-et most egy mélyebb medence felé irányították, ahol remélhető volt, hogy igen régi kőzetanyagot talál. A leszállás után a mintavevő berendezés 2 m mélyre fúrt le, és egy 30 cm hosszú szegmens kőzetanyagot emelt ki, amelyet továbbított a visszatérő konténerbe. A mintavétel után a visszatérő egység hajtóművei működésbe léptek és a szonda felszálló része visszaindult a Földre.

Augusztus 22-én a tartály ejtésművelet leereszkedett a Földre, s Moszkvába szállították.

Az első megállapítások szerint a kőzet életkor kb. 4,5–5 milliárd év, barnás színű, eltérő külsejű a Luna—16 által hozott mintától. A semleges gázzal töltött vizsgálókamrában megméri a súlyát, fajsúlyát, összetételét, röntgen sugárzásra való reagálását, mágneses hatásait.

Fogalmak — közelről

Deviza — valuta

A valuta egy-egy ország pénzneme, fizetési eszköze. A deviza ezzel szemben nemzetközi elszámolásokra szolgáló fizetési eszköz: külföldi pénznemre (valutára) szóló követelés. A deviza lehet váltó, csekk, hitellevél, de megjelenhet könyvkövetelés formájában is, vagyis nem feltétlenül ölt értékpapír alakot.

Az a magyar turista, akinek a Nemzeti Bank külföldre való kiutazása előtt valamilyen külföldi pénznemre szóló csekket ad, amelyet az adott külföldi országban valamelyik banknál lehet fizetésihez közzé beváltani, a beváltásig devizaköveteléssel rendelkezik. A nemzetközi pénzforgalmat túlnyomórészt nem konkrét külföldi pénznemek küldésével, hanem a követelések jóváírásával, vagy e követeléseket megtestesítő értékpapírokkal, tehát devizákkal bonyolítják le.

Automatizálás, automatizáció

Az automatizálás a modern gépi nagyüzemi termelés legfejlettebb formája. A termelési folyamat automatizálásakor a fizikai munka teljes gátlás mellett a gyártási folyamat irányítását és ellenőrzését is gépek végzik. Az automatizálásnak három fokozata különböztethető meg. A „kis automatizálás” csak egyes munkafolyamatokra terjed ki és a vezérlés egy részét ember végzi. A részleges automatizálás azt jelenti, hogy a munkafolyamat vezérlését is gép végzi, de még emberi munkával történik az anyag egy részének adagolása, valamint a késztermék elszállítása. A teljes, a komplex automatizálás esetében az adott üzem valamennyi munkafolyamatát gépek végzik és az emberi tevékenység a gépek működésének felügyeletére, karbantartására korlátozódik.

Az automatizálás a műszaki fejlettség legmagasabb színvonalát testesíti meg, s a társadalmi munka termelékenységét ugrásszerűen növeli. A komplex automatizálásnak — ami rendkívül költséges — a termelés tömegmérete nélkülözhetetlen feltétele. Bizonyos esetekben az alkalmazott technológia — legfőképpen a vegyiparban — a termelés méreteitől függetlenül megköveteli az automatizálást.

Családi események

HÁZASSÁG
I. kerület
Szeged: Szabó Gellért Kornél és dr. Karsay Eleonóra, Borbás Kálmán és Varga Gabriella Etelka, Csécsi István Imre és Tóth Mária, Gaál Tamás Mihály és Sebestyén Magdolna, Szórád Ferenc és Szabó Erzsébet Magdolna, Balog István és Nacs Mária Aranka, Csányi János és Eszterházi Terézia, Malomvizi Zoltán és Szijártó Judit, Gyarmati Gyula és Bórczi Mária, Horváth Sándor és Majoros Ágota Katalin, Tóth Tibor és Karl Mária, Balog László János és Vargyasi Erzsébet, Dobcsányi Péter és Lukács Györgyi, dr. Altorjay Mihály és Csóty Erzsébet, Sándor János és Zöllé Mária házasságát kötötték.
Széreg: Dékány Antal és Kéri Erzsébet Mária, Molnár Attila és Trescsula Edit Julianna házasságát kötötték.

II. kerület
Szeged: Varga István és Szécs Mária, Fodor László és Szabó Katalin, Barna József Sándor és Albert Márta, Zsurika Sándor József és Török Rozália Erzsébet, Csejtel Sándor és Dimovits Aranka, Igaz György és Tóth Veronika házasságát kötötték.

SZÜLETÉS
I. kerület
Szeged: Katona Istvánnak és Czékus Máriának Mónika, Nagy Károlynak és Czabal Katalin Piroskának Gábor, Papp Jánosnak és Szabó Piroskának Idáné Ildikó Ida, Gyovai-Döme Ferencnek és Zsivir Kira Annamária Zsuzsanna, Sömödi Gyulának és Benete Máriának Konstantin Norbert Vönelki Istvánnak és Vass Ida Máriának Edina Mária, Bodó Lajosnak és Bodó Veronikának Gyözö Mihály, Kiss Márton Bélának és Volkovits Rozáliának Béla Csaba, Révész András Jánosnak és Csönica Katalinnak Judit, Tanács Györgynek és Korádi Etelkának Attila, Bóna Péternek és Kónya Máriának Ramóna Mária, Péter Györgynek és Vass Erzsébet Hajnaljának Kinga, Horváth Jánosnak és Szász Máriának Tünde, Neduczka Szvetislávnak és Molnár Iónának Ladislav, Deák Sándornak és Miklós Rozáliának Krisztián, Bába Jánosnak és Kovács Máriának János, Szabó Istvánnak és Romhányi Annának Lajos, Ropoli Endre Józsefnek és Szalkai Ida Sárának Renáta Erzsébet, Bozók Józsefnek és Csöke Iónának Tamás, Mészáros Nándor Tamásnak és Tóth Évának Nándor, Keskső Mihálynak és Kiss-Horváth Máriának Mónika Zsuzsanna, Pórdi Lászlónak és Mihálik Rozáliának Erika, Szabó-Bozó József Istvánnak és Tar Erzsébet Eszternek Tamás, Egedi Józsefnek és Papp Violeta Piroskának Anita Violeta, Nacs István Lajosnak és Papp Erzsébet Katalinnak Andrea, Szitás József Györgynek és Seres Évának Eszter, Molnár Sándornak és Légti Éva Máriának

Zsolt, Szécsi Géza Tibornak és Páli Margit Erzsébetnek Hajnalka, Kiss Lajosnak és Berta Máriának Attila, Ugray Zoltán Antalnak és Tömörkényi Zsuzsannának Zoltán Attila, Papdi József Sándornak és Veress Emma Zsuzsannának Eszter, Marósi Csaba Györgynek és Major Annának Andrea, Kovács Lászlónak és Domonkos Irénnek Attila, Sztankovics Sándornak és Újvári Iónának Judit, Nagy Ferencnek és Miklós Erzsébetnek Attila, Kiss Sándornak és Bartók Juditnak Eva, Mónus Károly Ferencnek és Török Máriának Izabella, dr. Havassy Zoltán Ödönnek és dr. Takács Györgyi Máriának Tamás Márk, Dudás-Szabó Istvánnak és Kis Zsófiának Zsófia, Pódi Lászlónak és Juhász Évának Judit, Farkas Antal Józsefnek és Nagy Máriának Bernadett, Fekete Gábornak és Burján Zsuzsanna Máriának Gábor Tamás, Móra Vilmosnak és Maróti Évának Krisztián, Gera Antalnak és Fiser Juliannának Attila, Igaz Istvánnak és Bóra Máriának István Attila, Gémes Nándor Józsefnek és Harika Katalinnak Zsuzsanna, Madarász Mihálynak és Zaslavik Mária Erikának László, Kovács Péter Istvánnak és Farkas Juliannának Zita, Jakab Csaba Mátyásnak és László Erzsébetnek Iona Mária, Szilágyi Bélának és Császár Mária Agnesnek Béla, Palszó Jánosnak és Bene Juditnak János, Ráchinger Lajos Jánosnak és Szemerédi Iónának László, Pakodás Miklós Istvánnak és Malik Terézia Annának András Levente, Kispál Mihálynak és Turzai Katalinnak Attila, Varga Lászlónak és Huszta Ida Iónának Edit Henriett, Négycsók Józsefnek és Jakab Katalin Franciscának Gábor, Négycsók Józsefnek és Jakab Katalin Franciscának Edit, Temesvári György Imrénének és Pastyk Éva Máriának György, Tóth Imre Györgynek és Volford Iónának Szilveszter, Hódi Gyulának és Fövényes Judit Máriának Tímea Judit, Csókási Béla Józsefnek és Orosz Jolánnek Róbert, Kallóca László Jánosnak és Varga Máriának Melinda Tünde, Paltuska Vilmosnak és Kríván Margitnak Tamás, Verebely István Aladárnak és Gombos Mária Rozáliának Balázs, Kónya Sándornak és Peragi Iónának Csaba, Bürgés Ferencnek és Samu Mária Magdolnának Tibor Endre, Vönelki Lajosnak és Makra Máriának Tamás, Révész Kálmának és Hrecska Juliannának Melinda, Csongrádi Istvánnak és Békevári Irén Ildikónak Emese, Kreisel Jánosnak és Balogh Arankának Amarilla, Csécsi Lajosnak és Nagy Katalin Erzsébetnek Katalin, Csécsi Lajosnak és Nagy Katalin Erzsébetnek Eszter, Tóth Jánosnak és Széfi Máriának Helga, dr. Domauer Elemérnek és Polecsák Máriának Márk, Márki Istvánnak és Venkel Agnes Teréziának István, Lakatos Jánosnak

és Béres Etelkának Attila nevű gyermekük született.
III. kerület
Szeged: Csorba Csaba Miklósnak és Korhencz Iónának Csaba Levente, Godó Jánosnak és Nyári Piroskának Szilvia Erika, Kónya Antal Józsefnek és Guba Mária Annának Agnes Mária, Ádám Józsefnek és Szabó Éva Editnek Krisztina Eva, Kis Istvánnak és Hódi Máriának Gábor, Rácz Zoltánnak és Bajnai Margitnak Andrea, Farkas Józsefnek és Raffai Katalinnak József, Kovács József Sándornak és Zubeck Annának József, Magyar Józsefnek és Tordai Gyöngyének Csaba, Szolossnyi Tamásnak és Kiss Iónának Andrea, Tiszai Zoltán Lászlónak és Kiss Katalinnak Katalin Eva, Tóth Mihály Ferencnek és Szabó Eszternek Szilvia, Wentzel Agoston Boldizsárnak és Tóth Iónának Agoston Attila, Barát Istvánnak és Somogyi Margitnak Attila István, Baráth Antalnak és Vér Iónának Antal László, Kádár Tamásnak és Kaza Iónának Tamás Krisztián, Király Pálnak és Juhász Erzsébetnek Erzsébet, Székely Lajos Bélának és Szilágyi Eva Zsuzsannának Tamás Lajos, Gyuris Péter Pálnak és Szógi Iónának Melinda, Mika Jánosnak és Juhász Máriának Ildikó, Nagy Istvánnak és Kása Editnek Edit, Nagy Kálmának és Kovács Ida Etelkának Frigyes, Németh Istvánnak és Szabó Irénnek Zsuzsanna, Szigeti Györgynek és Erdői Zsuzsanna Katalinnak Péter Gábor nevű gyermekük született.
HALÁLOZÁS
I. kerület
Szeged: Pap Ferencné Lázár Anna, Kóczián Agnes, Juhász Sándor, Gyovai-Döme Ferencné Zsivir Kira Anna, Tóth Istvánné Bankó Rozália, Szűcs Vince Pál, Apjok Istvánné Forrai Anna, Makai Tivadarné Hável Teréz, Mityóki Tibor, Balaton Károly, Bodoczky Imréné Szabó Julianna, Csikós Józsefné Palotás Mária, dr. Csapó Istvánné Marton Karolina, Molnár István, Rostás József István, dr. Csaba Sándor, Nacs Ferencné Bezdán Julianna, Kakuszi Mihályné Horváth Iona, Farkas István, Szamosi Jenő, Diós István, Patkó Mihályné Kovács Mária, Béni Sándorné Héger Gabriella, Meleg József, Kéri Margit Jusztina, Rácz Imréné Szalkai Piroscika, Liptvai Sándor Györgyné Danika Mária, Engli Benjáminné Huszta Rozália, Szűcs Julianna, Klement Józsefné Nagy Iona, Kovács Dezsőné Fehér Róza meghalt.
II. kerület
Szeged: Gál József, Eszteró Lajosné Marika Margit, Kilmák György, Csizsér Sándor József, Tódor Mihály meghalt.
III. kerület
Szeged: Budai Lajosné Simony Iona, Hallai Mihály, Bajer Szilveszterné Argvelán Terézia, Ujlaki János, Konti Sarolta, dr. Prónatly Kálmán István, Mérei Dezsőné Rothauer Anna, Koczka Imréné Simon Iona, Erdélyi Istvánné Bozó Julianna, Pöpecz Simon, Gémes Antal, Rusznák Jánosné Kekuk Erzsébet meghalt.

Szeged a Rovnostban

Szerkesztőségünk sok esztendeje baráti kapcsolatokat tart fenn brnoi testvérlapunkkal, a Rovnosttal. A kapcsolatok eredményeképpen mindkét város lakói megismerkedhettek már kölcsönösen a két lap múltjával és jelenével. Brno és Szeged életével, E kapcsolatunk újabb állomása, hogy brnoi testvérlapunk szeptember 17-i számában — amely a napokban érkezett meg szerkesztőségünkbe — egész oldalas összeállítást szentelt Szegednek, az Ablak a baráti országokra című rovata.

Ha a teljességre nem is törekedhettek, az egész oldalas, színes, képes összeállítás mégis átfogó képet nyújt a brnoi olvasóknak Szeged életéről, a szegedi nyár eseményeiről.

A lap egy kis írásában bemutatja Csongrád megyét is, számokat, adatokat idézve. Beszámol többek között a szegedi öntöde fejlődéséről, arról, hogy az általában még vasöntödének emlegetett üzem egyre inkább könnyűfém-megmunkálással foglalkozik, s a szerszámgépés és az autópáncnak szállítja

NA PODZEMÍ
Profesionální vědecký zpráva 301
ROVNOST
ZAHÁJEN ZKUSEBNÍ PROVOZ V NO
Sdílejte své zkušenosti s ostatními
Přijímáme příspěvky
Tiskárna: Město
Redakce: Město
Kontakt: Město
Adresa: Město
Telefon: Město
E-mail: Město

Jubilejni Dny ml
Mladí lidé, kteří přijeli dvacetitý let předtím, byli v Brně, v Československu, v tehdejší době, když se ještě nevědělo, že bude Československo. Dnes je to již jiná země, jiná lidstva, jiná kultura, jiná historie. Děkujeme vám, že jste se s námi spojili a sdíleli své zkušenosti s ostatními. Přijímáme příspěvky, které nám pomohou v naší práci. Adresa: Město, Telefon: Město, E-mail: Město.

Lapunknak, a Délmagyarországnak a címféje hívta fel az olvasók figyelmét a lapban közölt szegedi összeállításra

kölnak. Írásukban beszámoltak a játékok hagyományairól, újjáélesztéséről és jelenéről. Fényképek írásban mutatják be a Móra Ferenc múzeumot is. A régmúlt nyomában címmel. Az írás a múzeum kiállításairól, kinccseiről és kutatási témáiról tájékoztatta a brnoi olvasókat.